

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۱۴ تیر ماه ۱۳۱۱ * (۳۰ صفر ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۶) شور دوم لایحه معافیت وسائط نقلیه بندی از مالیات
۲) تصویب ۴ فقره مرخصی	۷) شور و تصویب اجازه فروش املاک خالصه اصراف بل زهاب
۳) اجازه الحاق به قرار داد تعاون مالی	۸) تقسیم ۵ فقره لایحه از طرف آقای معاون وزارت مالیه
۴) اجازه الحاق قطعی بقرار داد بین المللی امداد	۹) موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
۵) اجازه مشارکت ایران در قرار داد تجدید ادویه مخدره	

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر برینست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز سه شنبه هفتم تیر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور کلالی - در صورت جلسه شنیدم بنده را غائب بی اجازه نوشته اند در صورتیکه در جلسه قبل بنده حاضر بودم نمیدانم چرا اشتباه شده است .

رئیس - اصلاح میشود . آقای دیبا

طباطبائی دیبا - قبل از دستور

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (خیر) صورت مجلس تصویب شد . خاطر آقایان را بدو ملاحظه که

محل اقتضاء میکند یادآوری میکنم و متذکر می شوم .
اولاً آقایانی که اجازه میخواهند برخیزند و دست بلند کنند و آقایانی که میخواهند صحبت کنند منحصرأ در پشت منبر لطق حرف بزنند . آقایان مخبرها در صف اول یا بلافاصله پس از صف اول حرف بزنند (نماینده گان - نمی شنویم) سعی میکنم بلندتر عرض کنم آقایانی که میخواهند اجازه بگیرند برخیزند و دست بلند کنند آقایانیکه میخواهند صحبت کنند منحصرأ این جا صحبت کنند آقایان مخبرین بلافاصله بادر صف اول جای بگیرند

[۲ - تصویب چند فقره مرخصی]

* عین مذاکرات مشروح نود و چهارمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)
دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه قبل که ضمن صورت مجلس خوانده شد . غائبین با اجازه - آقایان تیمورتاش - میرزا سید مهدی خان فاطمی - عراقی - آشتیانی - میرزا محمد تقی بروجری - مسعود ثابتی - دکتر ضیائی .
غائبین بی اجازه - آقایان : کفائی - قوام -
دیر آمده یا اجازه آقای دشتی .
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : حاج میرزا حبیب الله امین - بوشهری - اسدی - امیر تیمور - مسعودی - شریعت زاده

رئیس - چند فقره خبر باز از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت می شود:

خبر مرخصی آقای فتوحی:

نماینده محترم آقای فتوحی برای رسیدگی بامور محلی از تاریخ دهم امرداد تقاضای پنجاه روز مرخصی نموده اند کمیسیون با یکماه از مدت مورد تقاضا موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - موافقین بامرخصی آقای فتوحی قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر راجع به مرخصی آقای فرش قرائت می شود:

خبر مرخصی آقای فرش

نماینده محترم آقای فرش بواسطه کسالت از تاریخ سیم امرداد ماه ۱۳۱۱ تقاضای پنجاه روز مرخصی نموده اند - کمیسیون با یکماه از مدت مورد تقاضا موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقای افسر.

افسر - عرضی ندارم ولی در این قسمت که می نویسد آقای فرش به مناسبت کسالت مزاج تقاضای مرخصی نموده اند اگر کسالت مزاج ایشان را کمیسیون تصدیق میکند دیگر بنظر بنده مناسبت ندارد که پنجاه روز مرخصی را بهشان ندهد و اگر تصدیق نمیکند خوب است این عبارت را نویسند لاقابل بنویسند برای کارهای عادی و مطالب عادی است والا اگر بنا باشد این را بنویسند آنوقت بنده مخالفم که پنجاه روز را ندهند و یکماه بدهند

رئیس - آقا نظرتان باشد آن مطلبی را که یادآوری کردم اینجا تشریف بیاورید برای صحبت کردن برای اینکه صفوف زیاد است

افسر - بل فراموش شد.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی (رئیس کمیسیون عرایض و مرخصی) عرض کنم بنده که آمدم این جا میخواهم يك توضیحی بدهم که خفاطر

رئیس - آقایانیکه با مرخصی آقای فرش موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام کردند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر راجع بمرخصی آقای مهدوی قرائت می شود:

خبر مرخصی آقای مهدوی

نماینده محترم آقای آقا رضا مهدوی بواسطه کسالت تقاضای هشت ماه مرخصی نموده اند (که پنج ماه آن از تاریخ اول فروردین الی آخر امرداد ۱۳۱۰ و سه ماه دیگرش از تاریخ اول مهر الی آخر آذر ماه ۱۳۱۰ می باشد و نیز مقرری ششماه از این مدت را هم اختصاص بمصرف اثاثیه مجلس مقدس داده اند لذا کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد.

رئیس - آقای رهنما.

رهنما - یکی از رفقا سئوالی از بنده کردند که از جواب آن عاجز شدم و البته خود صاحب مرخصی یا مخیر آن جواب را میدهند که کسالت متناوب و فاصله دار بطور شده بظهور رسیده بنده از این نقطه نظر مخالفت ندارم مخالفت بنده برای این قسمتی است که تخصیص میدهند برای اثاثیه مجلس شورای ملی. مجلس نه فقیر است نه بی بضاعت است نه این يك کار مهمی است که ما کرده ایم که به مجلس شورای ملی چیزی بدهیم بنابراین این را اگر يك دارالرضاعه یا يك مرضخانه یا يك کتابخانه اختصاص بدهند بهتر است تا به مجلس شورای ملی (صحیح است)

رئیس - عرض کنم همانطوری که وکیل در حقوق خودش ذی حق است و نمی تواند کمیسیون آن را حذف کند و بدیگری بدهد نظر آقای رهنما را جلب میکنم که وکیل در حقوق خودش آزاد است و از سرمایه خودش مانی و محظوری ندارد بهر مصرفی که میخواهد اختصاص بدهد. آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر راجع بمرخصی آقای امیر ابراهیمی قرائت می شود:

خبر مرخصی آقای امیر ابراهیمی:

نماینده محترم آقای امیر ابراهیمی برای رسیدگی بامور محلی تقاضای دو ماه مرخصی از تاریخ ۲۴ تیر ماه ۱۳۱۱ نموده اند کمیسیون با یکماه از مورد تقاضی موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد:

رئیس - آقایانی که با مرخصی آقای امیر ابراهیمی موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

[۳ - اجازه الحاق بقرار داد تعاون]

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع بقرار داد تعاون مالی شور دوم مطرح است

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۵۳۰ دولت منضم بقرار داد تعاون مالی منعقد در زو را برای شور ثانی مطرح نموده و چون اعتراضی در موقع شور اول نرسیده بود عین خبر اول را تأیید نموده و اینک آنرا عیناً برای تصویب تقدیم مینماید

رئیس - اعتراضی نرسیده است بلایحه ماده واحده را قرائت میکنیم و رأی میگیریم:

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد تعاون مالی مشتمل بر ۳۶ ماده را که در تاریخ دوم اکتبر ۱۹۳۰ میلادی مطابق با دهم مهرماه ۱۳۰۹ شمسی در زو با امضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد نسخه صحه شده آنرا بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

رئیس - آقایانیکه با ماده واحده موافقت نظر دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

[۴ - اجازه الحاق قطعی به قرارداد بین المللی امداد]
رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع بقرار داد بین المللی امداد مطرح است شور دوم

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۵۱۱ دولت منضم بقرار داد بین المللی امداد را برای شور ثانی مطرح نموده و چون اعتراضی در موقع شور اول نرسیده بود لذا با ماده واحده پیشنهادی دولت موافقت نموده اینک عین خبر شور اول را برای تصویب تقدیم مینماید

رئیس - عین ماده واحده قرائت میشود:

ماده واحده - مجلس شورای ملی الحاق قطعی ایران را بقرار داد بین المللی امداد مشتمل بر بیست و یک ماده و همچنین باساستنامه اتحاد بین المللی امداد مشتمل بر نوزده ماده که در تاریخ دوازدهم ژوئیه ۱۹۲۷ میلادی مطبق بایستم سرطان ۱۳۰۶ شمسی در ژنو باهضا رسیده تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد مصدق آنها را بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

رئیس - اعتراضی نرسیده است. آقایانیکه باماده واحده موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

[ث - اجازه مشارکت ایران در قرارداد تحدید ادویه مخدره]

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه شورئائی راجع به تحدید ادویه مخدره قرائت میشود:

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۵۶۴ دولت منضم بقرار داد تحدید ادویه مخدره منعقد در ژنو را برای شورئائی مورد مطالعه قرار داده و چون اعتراضی در موقع شور اول نرسیده بود لذا باماده واحده پیشنهادی دولت موافقت نموده بنگ عین خبر شور اول را برای تصویب تقدیم میدارد.

رئیس - ماده واحده قرائت میشود:

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد تحدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره را مشتمل بر سی و چهار ماده بضمیمه پروتکل امضاء و سند اختتامیه که در تاریخ ۱۳ ژوئیه ۱۹۳۱ مطابق با ۲۱ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی در ژنو باهضا رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد صحه شده آنها بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

رئیس - اعتراضی نرسیده است. آقایانی که با ماده واحده موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

[۶ - شور دوم لایحه معافیت وسائط نقلیه بلدی از مالیات]

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع به معافیت وسائط نقلیه بلدی از تادیه مالیات شور دوم.

خبر کمیسیون

کمیسیون قوانین مالیه لایحه نمره (۲۳۱۶۱) دولت را راجع بمعافیت وسائط نقلیه بلدی از تادیه مالیات حق الثبت برای شور ثانی مطرح نموده و در نتیجه عین خبر تقدیمی شور اول را تصویب نموده و اینک خبر آرا برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس - برای یادآوری ماده واحده راقرائت میکنیم: ماده واحده - ماشینهای آب پاشی و اطفائی و جاده کوب و سنگ شکن و اسفالت ریزی و حماله مخصوص بساختمان خیابانها خریداری بلدی و همچنین اربابه های بلدی که زباله میبرند مطابق تشخیص وزارت مالیه از تاریخ اول فروردین ۱۳۱۰ از تادیه مالیات حق الثبت معاف خواهد بود.

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - بدیهی است که این لایحه فقط مربوط به بلدیة طهران نیست و اعم از بلدیة مرکز و ولایات و ایالات است پس در اینصورت عقیده بنده این است که باید بلدیةها نوشته شود و بعد اساساً معتقدم که این معافیت که دولت لایحه اش را تقدیم کرده است چندان منطقی نیست حق الثبت عاید خزانه میشود بلدیة يك مؤسسه ملی است که عوایدشان علیحده است و عوارضشان علیحده است و مربوط بخزانه دولت نیست و ما آنچه اطلاع داریم بلدیةها يك عوائد خوبی دارند و کافی است بنده هیچ منطقی نمیدانم که دولت از خزانه خودش حق الثبتی که عاید خزانه دولت میشود ببايد این ماشین آلات را معاف کند يك چیزی که مؤسسه اش علیحده است بودجه اش علیحده است مربوط بخزانه دولت نیست دولت نباید آنها را معاف کند محض اینکه سابقه نشود. این نظر کلی بنده است عجالاً در این لایحه عرض میکنم خوب است که نوشته شود

بلدیةها که اعم از بلدیة مرکز و بلدیةهای ولایات باشد.

رئیس - آقای اورنگ موافقت

اورنگ - خبر مخالفم

رئیس - آقای مؤبد احمدی

مؤبد احمدی - همانطور که آقای دیبا فرمودند بنده عقیده ام این است که بلدیةها چون عوائد مخصوص دارند و مالیاتهای مخصوص بر حسب اجاره که مجلس شورای ملی بانجمن بلدیةهای مرکز و ایالات و ولایات داده است يك مالیاتهایی وضع کرده اند که گراف هم هست اضافه مثل مالیات خانه ها که درصدد اجرا هستند و البته يك مالیات خیلی گرافی است چه ضرر دارد که آنها هم مالیات بدهند و همانطور که سایر وسائط نقلیه مالیات میدهند آنها هم مالیات بدهند بلدیةها يك مؤسسه است که بعایدات شهری اداره میشود نه بعایدات دولتی اگر بعایدات دولتی اداره میشد این يك چیزی بود این جیب و آن جیب بود فرق نمیکرد لکن چون عایدات مخصوصه میگیرد و مالیاتهایی وضع میکنند از این جهت باید بدهد بعقیده بنده و اما اشکال دوم بنده چون کسی از طرف دولت نیست اینجا دفاع کند خواهش می کنم آقای مخبر کمیسیون قوانین مالیه اگر تشریف دارند اینرا به بنده جواب بدهند. این قانون را ما کی تصویب میکنیم در تیر ماه ۱۳۱۱ و تصویب میکنیم که از فروردین ۱۳۱۰ ازش نگیرند سال مالی ما منقضی شده است دیگر دو ماه بعد از نوروز بر حسب قانون محاسبات عمومی حساب سال مالی بسته شده است آنوقت این پول را گرفته اند از بلدیة یا نکرفته اند اینرا باید فهمید اگر گرفته اند و داخل خزانه دولت شده که حساب مالی ۳۱۰ البته شده دیگر بهیچ عنوان نمیشود این پول را پس بگیریم مگر يك قانونی وضع شود برخلاف قانون محاسبات عمومی که ما میتوانیم حساب بسته شده سال قبل را هم ازش برداریم آنوقت ممکن است لطمه بزیم بقانون محاسبات عمومی والا وقتی که بعقیده بنده مطابق قانون محاسبات عمومی حساب سال

۱۳۱۰ بسته شده دیگر نمیتوانیم آن پول را پس بدهیم مگر اینکه نکرفته باشند بلی اینرا میتوانند جواب بدهند که مالیه نکرفته است و حالا غفو میکند و ذمه آرا بری میکند این ممکن است خوب است يك توضیحی بدهند رئیس - آقای دکتر طاهری موافقت؟

دکتر طاهری - بلی این لایحه یکی از لوايح مفیدی است که وزارت مالیه موافقت کرده است که بابلدیةها يك مساعدتی بشود در صورتیکه خود وزارت مالیه حاضر باشد که از وسائط قایه بلدیةها که بایست عوایدشان صرف تعمیر و نظیف و نظیر شهرها بشود مالیات بگیرد دیگر ما نباید مخالفت بکنیم برای اینکه هر گه کسی که ممکن باشد بلدیةها شود صرف خود آن محل میشود و صرف تعمیر میشود اینک آقای مؤبد فرمودند که اگر این پول گرفته شده باشد چه باید بشود چون این لایحه را قبل از ۱۳۱۱ آورده اند این پول گرفته شده و هنوز موقوف بنظریه مجلس است که اگر این لایحه تصویب شود آن پول گرفته نمی شود و اگر تصویب نشد گرفته میشود و مذاقانی هم با قانون محاسبات عمومی ندارد و اما موضوعی را که آقای دیب فرمودند بنده هم در شور اول این را عرض کردم و يك پیشنهادی هم داده بوده بکمیسیون که این بایست تصریح شود که این مال تمام بلدیةها است که باید کتبه شود بلدیةها بابلدیة مرکز و ایالات و ولایات این قسمت باید روشن شود که مجلس هم که رأی میدهد منظور بلدیة خاصی نیست منظور اینست که تمام وسائط نقلیه بلدیةهای مرکز و ولایات معاف باشد.

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - برای صحبت داشتن دو عنوان بیشتر نیست در اطراف يك لایحه بایباید بعنوان مخالفت صحبت داشت با بعنوان موافقت و بنده برای اینکه در این موضوع سخن دیگر داشتم موقع را معتقدم شرمدم که در خصوص بلدیة يك تذکراتی داده باشم و عنوان مخالفت با لایحه را بر خود

بگذارم و ببندم برای اینکه بتوانم در اینموضوع صحبتی داشته باشم با اساس این لایحه بنده موافقم و زیبایی در این موضوع نمی بینم که وسائط نقلیه بلدیہ های تمام مملکت از عوارض معاف باشد بجهت اینکه فرق نمیکند یک صندوق است بلدیہ بایستی یک مخارجی کرده باشد برای تنظیف و تنویر شهر و آبیاری خانه ها و پاک کردن خیابان ها و هر چه که متعلق بلدیہ است البته برای خاطر اینمغنی مخارجی لازم داشتند بکوفتی لایحه آوردند در مجلس شورای ملی و ما تصویب کردیم که یک عوارضی بیک نسبتی معینی از چیزها بلدیہ بگیرد با آن قانون هم بلدیہ مشغول است میگیرد حالا فرض بفرمائید که از نسبت وسائط نقلیه فرض کنید سالی پنج هزار تومان باید بلدیہ بدهد بمالیه اگر این پنج هزار تومان بمالیه مملکت بدهد باز صرف تنظیف تنویر شهر میشود پس زمین کفی ما نکرده ایم بلکه منفعت کفی کرده ایم این چیزی نیست که ما درش بحث کرده باشیم چیزی را که من میخواستم از این موضوع استفاده کرده و عرض کنم مسئله درختهای این شهر است آقایان یک قدری دقت بفرمائید فصل شما را واهمیدارد که یک قدری دقت بیشتری کرده باشید الان در این فصل ملاحظه میفرمائید در تمام خیابانهای این شهر که عبور میفرمائید بنا گاه هیچوجه ندارد و طوری خیابانها گرم است که حد ندارد چون وسائل گرم شدن بدو سه مقدمه الان در این شهر موجود است اولاً اینکه تمام ابنیه سقفشان با آهن پوشیده شده است و این مقدمه خیلی مؤثر حادی است برای تدارک گرما با اقل نگاهداری گرما و دیگر اینکه کوچه ها سابق بر این تنگ بوده و سعی نداشته سایه دو دیوار مجاور بیشتر روز معابر را خنک نگاه میداشته این را هم بر حسب مقتضیات و احتیاجات آمدیم و کوچه های تنگ را هم هم قبول کردیم عرض تر شود وسیع تر شود فرض بفرمائید یک کوچه که پنج ذرع بود آمدیم در نتیجه احتیاج این پنج ذرع را چهل ذرع عرض کردیم پس دیوار های مجاور بنیہ این را ندارند که بیک عرض چهل ذرعی سایه

ببندازند پس تمام روز این کوچه آفتاب است سابقاً درختها داشت که بواسطه سایه درختها هم کسبه آن کوچه و هم عابرین راحت بودند تمام آن درختها هم قطع شده اگر بلدیہ بگوید من در نتیجه وسعت دادن بمعبر اجبار داشتم که درخت هارا قطع کرده باشم این سخنی صحیح است و قابل قبول است البته حق داشته است که قطع نکند و منتظماً کوچه هارا بسازد پیاد رو هارا بسازد حالا یک جا که ساخته شد اگر ساکنین طرفین آن جا را بخواهند درخت بنشانند و بلدیہ بخواهد ممانعت کند این دیگر منطق ندارد فرض بفرمائید خیابان چراغ برق مدتها سال است ساخته شده باندازه کافی هم وسعت پیدا کرده است حالا اگر ساکنین چراغ کازی بخواهند در اطراف خیابانها پیاده روها درخت بنشانند و بلدیہ بخواهد ممانعت کند این دیگر منطق ندارد یا همینطور خیابان شاهپور و سایر خیابانهای دیگری که ساخته شده بنده مقصودم این بود که در اطراف این لایحه یک تذکری باولیای بلدیہ داده باشم و اولیای بلدیہ بمن اظهار میکرد که درخت نمی زیم برای اینکه عابرین این منظره زیبا و عمارات و ابنیه قشنگ را تماشا کرده باشند این عین جوابی است که به بنده دادند (خنده نمایندگان) این یک مطلبی است که باید در اطرافش فکر کرد این چه مناسبت دارد در صورتیکه درخت اگر باشد آن عمارات و مناظر را زیباتر جلوه میدهد اگر زیبست زیباترش می کنند و بعلاوه از تمام این مقدمات ما احتیاج داریم به درخت ما تملکمان مملکت آفتاب است ما در این مملکت آفتاب زیاد داریم وسائطی و وسائلی در آنجا ایجاد کنیم که بوسیله آن وسائط بتوانیم استراحت کرده باشیم الا آن در این میدان جلوی مجلس شورای ملی یا در خیابان شاه آباد عبور مثل عبور از میان آتش است (صحیح است) ما باید فکر خودمان را نکرده باشیم اگر چهار نفر از ما وسائط نقلیه دارند و تند حرکت میکنند و می روند قدری به آن اشخاصی که اتومبیل ندارند و قسمت غالب اهل آن مملکت را آن افراد تشکیل

می دهند ما باید ملاحظه آنها را کرده باشیم باین ملاحظه من میل دارم که آقایان موافقت کرده باشند که در این باب یک تذکری به بلدیہ داده باشیم والا با اصل لایحه بنده ابدأ مخالفتی ندارم (نمایندگان - احسن احسن)

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای وثوق

وثوق - موافقم

رئیس - به بنده یادآوری میشود که این لایحه را از دستور خارج کنیم برای اینکه پیشنهاداتی شده است که نه مخبر و نه دولت هیچکدام برای دفاع حاضر نیستند (صحیح است)

۸ - شور و تصویب اجازه فروش املاک خالصه اطراف پل زهاب

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع بفروش املاک خالصه اطراف پل زهاب مطرح است
خبر کمیسیون :

لایحه شماره ۹۱۲۷ دولت راجع با اجازه فروش املاک خالصه واقع در اطراف پل زهاب در کمیسیون بودجه با حضور آقای وزیر مالیه مورد شور و مطالعه واقع و بالاخره پیشنهاد مزبور مورد موافقت و اینک عین ماده واحده پیشنهادی برای تصویب مجلس مقدس تقدیم می گردد

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است املاک خالصه واقع در اطراف پل زهاب را کلاً یا بقطعات جزء با رعایت قوانین مربوطه و با شرط اینکه خریداران مکلف باشند در ظرف مدتی که در موقع معامله بادولت معین خواهد شد کلیه ساختمانها و آبادیهای را که بجهت ده نشین کردن طوایف آن حدود آماده نمایند و وسایل رعیتی را در دسترس ایشان بگذارند بفروش برسانند.

هرگاه از میان طوایف مزبوره افرادی حاضر بخیریداری قطعاتی از املاک مزبوره بشوند که بقدر کفاف معاش خود و خانواده آنها باشد و از میزان بندر افشان دو جفت گاو تجاوز نماید وزارت مالیه مجاز است

بر حسب تقویم و بدون رعایت اصول مزایده قطعه مطلوبه را بدو طب بفروشد و قیمت آنرا تقدماً یا بوثیقه خود ملک استهلاکاً دریافت نماید.

رئیس - آقای دیبا

دیبا - این لایحه حقیقه یکی از بهترین اسواچی است که تقدیم مجلس شده دولت از مدتی باینطرف مشغول است و میخواهد ایلات را تخته قاپو کند ببقیده بنده این مسئله یک خدمت برجسته است که از طرف دولت بمملکت می شود ایلات باید کلیه متدرجاً تخته قاپو بشوند و مشغول کسب و زراعت و فلاحت بشوند و ضمناً هم خودشان فایده ببرند و هم از وجود آنها بمملکت یک فایده برسد این است که بنده باین لایحه کمال موافقت را دارم ولی یک اشکالی داشتم که از آقای معاون میخواستم توضیحی بخواهم که در این املاکی که فعلاً تصویب می شود که دولت بفروش برساند و ایلات را بیاورند آنجا بنشانند در این املاک فعلاً بدیهی است که یک زارعینی موجود می باشد که در آنجا یک علاقه رعیتی دارند در این لایحه ما فعلاً مکلف میکنیم خریدار را که همینکه این ملک را خرید ایلات را بیاورد و برای آنها خانه تهیه کند و وسائل رعیتی برای آنها تهیه کند ممکن است شخصی که خریدار است آنوقت مستنداً به این قانون و مستنداً با این شرطی که با دولت کرده که باید ایلات را بیاورد بخواهد مزاحم آن زارعین بشود بدون اینکه علاقه آنها را بخزند و پولی بهشان بدهند و رعیت را کوچ بدهند و این بقیده بنده صحیح نیست این را خوبست آقای معاون وزارت مالیه توضیح بدهند که تکلیف آن رعایائی که امروز آنجا هستند و مشغول زراعت هستند تکلیف آنها بعد از تصویب این لایحه چه خواهد شد.

معاون وزارت مالیه (آقای سیاح) این املاکی

را که در نظر دارند املاکی هستند که باید آباد شوند رعیت هم کم دارند و بقدر کفایت ندارند پس مقصود دولت این نیست که رعایائی که فعلاً در آنجا کار میکنند آنها را خارج بکنند بلکه میخواهند آنجا را آباد کنند یعنی قنات های جدید احداث کنند. بانه های جدید از رودخانه ها بکشند و اماکن جدید برای آنها بسازند

و ایلات را هم بانه اضافه کنند البته در تقسیمات
ملکی اگر يك رعیتی ملك زبادی را معطل نگاه داشته
است باندازه که میتواند زراعت کند به او ملك میدهند
و این برای این است که رعیت کم است و ملك زیاد
است

اورنگ - بنده از آمدن این لایحه بیخواب شوری
ملی خیلی تشکر میکنم و موقع را برای ایراد نیت دیرین
خود خیلی مناسب و مساعد می بینم حاصل این لایحه
این است البته نظیر مجازم آقایان بهتر از من
میسوق است به فقهی و ملك خالصه و گذار میشود
به قسمتی از زمین معجز اگر چه در زمین که آنها میبند
این املاك را مالك بشوند و آباد کنند و زندگی در
دهات آن ده بندگان بده از دیرباز یعنی از سالیان دراز
بناظر بر اعتقاد این است که یک قسمت از خرابی املاك
در گذشته تا آنکه برای این است که دولت بعنوان خالصه
مملکت دولتی علاوه بر ملك است و برای نجات این
دولت خود را زمین زیادی در مدتی در مالیه روی
همین زمینها مقدمه باشد خدمت داشته آنها قطع رفیقده
خوردن را کرده اند که سببها در دام و دوسیه هر عرب
این عقیده بنده در آنچه موجود است که ملك املاکی را
دولت بعنوان خالصه ملك است و نمیتواند عمل کند
و حاصلی از آن املاك بر دارد که در خور ولایق آن
ملك باشد و اسم دولت و دست دولت که روی آن ملك
است خرابی روی آن ملك است بجهت اینکه دولت
اینکار نیست این پیشه نیست يك کسی خوب حرفی
میزد میگفت در املاك ایران که عبور میکنید سه رقم
ملك می بینید بدون اینکه از کسی سؤال کنید میدانید
این ملك چیست و مال کیست يك قسمتی از املاك را
می بینید که فوق العاده آباد است باید بدانید که خورده
ملك است باید بدانید که این ملك هر جریش متعلق
يك خنوار و عائله است بکسم از املاك را می بینید
که در درجه دوم است از آبادی نسبت باولی وقتی که

بقیمت اعلی خواهد فروخت ولی وقتی که ملك داشته باشیم
و گندم داشته باشیم دیگر نمیتواند ابدأ اورنگ آدم در سال
قحطی گندم داشته باشد این معنی را دوره اعلیحضرت
پهلوی بحمدالله باطل کرده و از ریشه زد دیگر این معنی
در دوره اقتدار اعلیحضرت پهلوی معنی ندارد دیگر کسی
نباید تفوه کند باین مسئله که اگر قحطی شد چه میکنم
اگر قحطی شد همین کار را میکنیم که حالا میکنیم سراسر
مملکت این اقتدار نفوذ پیدا کرده است و بحمدالله مملکت
يك کاسه و يك خانه شده است حالا دیگر آن اقتدار
ها موجود نیست که من بتوانم محتکر باشم و جنس
را جمع کنم و گران فروشم پس این دهات خالصه را دولت
هم میدانه و مسبوق است که نگاهداری این املاك جز
خرابی برای خود این املاك و برای دهات مجاور فایده
دیگری ندارد پس چرا لایحه آن نمی آید بمجلس و باعتقاد
خود بنده این املاك خالصه يك عده متولی دارد این دسته
متولی عبارتند از یکعده اعضاء مالیه که ما متولی ها
نمی گذاریم که در این امامزاده بسته شود
این امامزاده برای ما معجز دارد مادام که خون در
عروق ما در جنبش است ما زیر این بار نمی رویم که املاك
خالصه فروخته شود و آباد شود هزار دلیل ناهشروع آن
عضو کوچک مالیه میدرشد برای بقاء این املاك و برای
بقاء ریاست خود در این املاك بنده از این لایحه استفاده
کردم و بطور تفصیل و توضیح دولت را متذکره میکنم که هر
روزی که اقدام بفروش خالصه بشود در ایران همان روز
اقدام شده است بآباد شدن نك اراضی ایران الحمد لله الآن
يك وسائل دیگری هم برای این کار موجود شده است
لایحه که در چند جلسه قبل از مجلس گذشت که آقای
قوام الملك املاكش در شیراز باید تبدیل شود باملاك
خالصه این يك افتتاحی است که من سه تا صلوات هم
فرستادم که بنا بر این مقدمه راه فروختن املاك خالصه
و دادن دست مردم میشود که بیابند آبادی کنند قناتش
صیفیش زمینش بالاش پائینش آباد میشود دولت هم

عایدیش بیشتر میشود و هم دولت از خرابی نجات پیدا
میکند این بود که حالا موقع را مغتنم شمردم برای این
تذکر و الا در اصل لایحه کمال موافقت را دارم.

- اسدی - باید واگذار کنند
- اورنگ - بخواست حق
- رئیس - آقای اعتبار
- اعتبار - بنده عرضی ندارم موافقم
- اورنگ - موافق
- رئیس - آقای ملك
- ملك مدنی - موافقم
- اورنگ - ای والله
- رئیس - آقای وثوق

وثوق - بنده هم با این لایحه موافقم و بسیار
لایحه خوبی است البته فکر دولت هم قابل تقدیس است
که بالاخره ایلات خانه بدوش را تخت قاپو میکنند ولی
بنده يك تذکری میخواهم عرض کنم يك قسمت از این
ایلات را آورده اند بقزوین و اینها بهیچوجه من الرجوه
زیر بار کار و رعیتی نمی روند باخره اینها سرپرست
میخواهند فقط بصرف اینکه ما باینها زمین میدهیم و
ملك میدهیم اینها بروند رعیتی کنند این بعقیده بنده کافی
نیست باید يك ناموز مخصوصی در هر ایالت باهر ولایقی
که این ایلات باصطلاح تقسیم می شوند بسرپرستی آنها
گماشته شود که اینها وادار شوند بکار رعیتی بالاخره
الآن در قزوین تقسیم کرده اند کدخدا میگردد یا برو
خرمن بکوب می گوید بنده نمی توانم بیا برو شخم بزن
می گوید نمی توانم بیا برو آبیاری کن میگوید بنده نمیتوانم
بالاخره پشت او باینکار نخواهید است که کار رعیتی
بکند و تا يك مدتی اینها سرپرست نداشته باشند که
وادار بکارشان بکنند اینها عادت بکار رعیتی نمی کنند
و کارکن نمی شوند بنده این را میخواهم تذکر بدهم
که بالاخره برای هر جا که این ایلات را می آورند يك
نفر سرپرست برای آنها معین کنند که در هر جایی که
این هارا می برند وادار بکار کنند.

رئیس - آقای بروجردی

بروجردی - البته آوردن این لایحه از طرف دولت قابل کمال تمجید است و بهتر از امروز روزی است که لایحه فروش کل خالصجات را بیاورند (اورنگ - صحیح است) حقیقتاً امروز باید باین مملکت تبریک گفت. عرضی که بنده داشتم و محرک شد که خواستم عرض کنم این بود که دولت برای تخت قاپو کردن ایلات کرمانشاه املاک کرمانشاه را می فروشد داعی بر اینکه تمام املاک خرم آباد را خالصه تشخیص داده است چیست و حتی مالکین املاک خرم آباد که در املاک دوسال است چهار سال است معامله کرده اند معامله ملک کرده اند و در این دو سال آمده اند این ملک را تعمیر و عمران کنند دولت قبلاً و بعداً مساعدت کرد بنده نمی دانم علت این که تمام املاک خرم آباد خالصه شده است از چه نقطه نظر است؟

معاون وزارت مالیه -

راجع قسمتی که آقای اورنگ فرمودند بنده تصور میکنم که تصدیق میفرمایند که این راجع بحالیه نیست راجع بدخیلی قبل است برای اینکه خالصجات آنطوریکه فرمودند همه جا خراب نیست و همه جا هم آن رشته های ظلم از اطراف جاری نیست خالصجات اطراف طهران با جاهائی که همیشه در دسترس دولت بوده آنجا همیشه آباد بوده است و خیلی هم مراقبت در حفظ آنها شده البته در تقاطعی هم که سابقاً امنیت بوده دسترس دولت نبوده موفق نمی شده خالصجات را آباد کند در آن هم تردیدی نیست نه تنها املاک دولت در آنجاها آباد نمی شده است املاک مردم هم در آن حدود خراب بوده است که حالا شروع عمران و آبادی کرده است حالا نمی شود گفت که مأمورین مالیه آنجا را برای خودشان بول قرار داده اند خیر این املاک خالصه تماماً باجاره داده می شود غالبش مگر جاهائی که دولت خیلی احتیاج داشته باشد احتیاجات دولتی باشد اجاره ندهد و الا تمام اینها را اجاره واگذار کرده اند روی اصول مزایده و اینها و هیچ به قبول مأمورین نمی گذارند و البته مقتضی نبوده است که خالصجات را تمام بفروشند آن را هم علتش را در موقعش ممکن است اطلاع آقایان

دوستان تومان عایداتش بوده این دلیل خیلی حسی است اما فرمودند اجاره میدهم همین عیب بزرگ است که املاک خراب است اجاره میدهند دو ساله سه ساله به آن ترتیبانی که خود حضرتعالی میدانید بنده هم میدانم در وزارت مالیه میفرمائید بمزایده اجاره میدهم بنده هم تصدیق دارم بمزایده است اما چه مزایده عجالتاً صلاح نمی دانم عرض کنم که در این مزایده ها چه ترتیبی است در هر صورت وارد موضوع بشویم بعقیده بنده این مسئله خیلی بدیهی است و محتاج نیست که بنده در این موضوع يك توضیحات زیادتری بدهم و اما خواستم به آقای اورنگ يك جوابی عرض کرده باشم اینکه فرمودند خوشوقت شدیم که املاک آقای قوام تبدیل شد بدتر شد (اورنگ - فهمیده) چرا؟ بعلمت اینکه خالصجات اطراف طهران باز تحت نظرشان است حالا اینها خالصه شد و از نظر مرکز دور است افتاد دست همان اشخاص حالا انشاءالله امیدواریم که دولت يك نظر کلی برای خالصجات بگیرد که این عیبی که ما میدانیم و وزارت مالیه بهتر از ما میداند این عیوب مرتفع شود اما راجع باین لایحه قبل از اینکه بنده در اطراف لایحه دقت کرده باشم این طور فهمیده بودم که عرض از این لایحه این است که ایلاتی را تخت قاپو میکنند و این اراضی و املاک را میدهند به آنها بنده همچو تصور میکردم و حقیقتاً دیدم تکر خرابی عالی است يك قسمت ایلاتی که اسلحه دستشان بوده است تا بحال و خرابیهائی میگردانند در سرتاسر این مملکت و امرشان از تفنگشان می بایستی بگذرد امروز که اسلحه از دستشان گرفته شده است بیکار شده اند البته هیچ از این بهتر نیست که دولت ملک و اسباب زراعت به آنها بدهد و آنها مشغول زراعت و آبادی بشوند لیکن در این لایحه بنده را يك قدری ترس گرفت حقیقت عرض میکنم این بود که لازم دانستم اینجا عرض کنم و آقای معاون يك توضیحی بدهند و آن این است که فردا يك املاک بزرگی این ملک هارا خواهد برد بعلمت اینکه لایحه اینطور نوشته شده درست دقت بفرمائید در عبارت لایحه (کلالی - هیچکس این کار را نمی کند آقا) چطور هزارانش را میخواهید بهتان نشان

بدهم. وزارت مالیه مجاز است املاک خالصه واقعه در اطراف یل زهاب را کلاً (یعنی همه را) یا بقطعات جزء یا رعایت قوانین مربوطه و با شرط اینکه خریداران مکلف باشند در ظرف مدتی که در موقع معامله با دولت معین خواهد شد کلیه ساختمانها و آبادیهائی را که بجهت ده نشین کردن طوایف آن حدود آماده نمایند و وسایل رعیتی را در دسترس ایشان بگذارند بفروش برسانند. خبرش اینجا می آید دولت این املاک را می فروشد بنده که بنده اینجا آبادی کنم و آنها را بآوریم کار بدهم این بنظر بنده چیز خوبی نیست چرا بدهند بخودشان اراضی و باغات و زمین بدهند به آن آدم کمک هم بهش بکنند که آباد شود ملک همان بکنند که آقای اورنگ فرمودند شما بروید در دهات هر جا خورده مالک است آباد است هر جا مالک جزء دارد آباد است املاکی که دست بکنفر آدم است دست فقره ملک دارد همه خراب است وقتی خورده ملک پیدا کرد البته آبادتر می شود ولی وقتی این را بفروشید يك املاک بزرگ و شرایط هم باهانش بکند عسارت بسازد بسیار خوب اینها را بیاورد اینجا رعیتی میکنند آنوقت همان حرفی که آقای وثوق زد اینها رعیتی نمیکند خوب چه بکنند من هم مالکی خریدم از دولت بول هم داده ام این هم رعیتی نمی کند چکار کنم می روم رعایای دیگر می آورم پس آن نتیجه که ما از این لایحه میخواهیم یعنی ایلات تخت قاپو شوند صاحب ملک و زمین بشوند و علاقه پیدا کند به آب و زمین او از این لایحه بر نمی آید.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - آن نظری که تمام آقایان دارند برای

اینکه خالصجات فروخته شود در این لایحه کاملاً ناممکن است آقای مؤید که وحشت کرده بودند از اینکه ممکن است این املاک بيك شخص داده شود این مانعی ندارد زیرا مقصود از فروش خالصجات این نیست که وا بگذارند باشخاص مقصود این است که صاحبی پیدا کند که بتواند آن املاک را آباد کند آن قسمتی را که اشاره فرمودید که خوب است بخود اینها داده شود در قسمت آخر لایحه همین هست که اگر خود این طوایف حاضر شدند که بخرند

این املاک را بقدری که کفایت بکند و حاجتشان را رفع کند و اینکه از قدرت آبادیشان زیاد تر نباشد که باز بلافاصله بیفتمد البته بهشان داده میشود و در قسمت آخر لایحه تصریح شده اگر چنانچه آنها حاضر نشدند و کسی دیگر حاضر شد که استطاعت داشته باشد با شرط اینکه بتواند استفاده کند و بناهایی برای توقف و سکونت زارعین بسازد این مانعی ندارد بهتر از این است که بوضع فعلی که خودتان اشاره کردید که دست دولت است از عهده آبادیش بر نمیآید باشد پس این املاک که حالا خالصه است بمالیه اجازه داده میشود که بدو صورت عمل کند یا اینکه بقطعات کوچک بطوایفی که میخواهند خاکشپن شوند فروخته شود یا اینکه با اشخاصی که تعهد بکنند که برای سکونت آن الوار خانه و لانه و آبادی بسازند آهمم خوب است در هر صورت هر دوش خوب است و نظر حضرتعالی هم تأمین است.

رئیس - حالا مذاکرات کافی است؟

جمعی از نمایندگان - کافی است.

رئیس - دو فقره پیشنهاد از آقای دهستانی رسیده است:

پیشنهاد آقای دهستانی

مقام منبع ریاست دامت عظمته

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم

تبصره - خریداران املاک خالصه مکلف خواهند بود که با زارع و ساکنین فعلی املاک مطابق معمول رفتار کرده و هرگونه حقوقی را که معمولاً دارا بوده اند کافی السابق منظور و معمول بدارند

رئیس - بفرمائید.

دهستانی - چون در این لایحه نوشته شده است کلیه ساختمانها و آبادیها و ذکری از علاقه و آن معمولاتی که مربوط زارعین محلی بوده نکرده ممکن است کسی که آن املاک را خریداری میکند بکلی این رعیت را خارج کند و یک رعیتی از طوایف بیاورد در اینجا سکنی بدهد این است که بنده پیشنهاد کردم حقوق و معمولاتی که راجع

بزارعین بوده کافی السابق آن خریدار ملک منظور داشته باشد گمان میکنم ضرری هم نداشته باشد برای دولت

بروجردی - اجازه میفرمائید؟

رئیس - شما رفتی میتوانید حرف بزنید که عضو کمیسیون باشید. آقای مخبر میخواهند صحبت کنند.

دکتر طاهری - نظریه که نماینده محترم پیشنهاد کرده بودند آن قسمتی که آنها حقوقی دارند یعنی ملکهای دارند و حقی دارند کسی نمیتواند سلب مالکیت کند از کسی ما فقط مالکیت دولت را منتقل میکنیم بیک مالک جدیدی دولت مالک ملک خالصه بوده است حالا اجازه میدهند بهش که بدهد بمالک دیگری یا خورده مالک اگر کسی حق دیگری در اینجا دارد بعد هم دارد اگر زارع است و حالیه علاقه دارد که آن علاقه ایجاد حقی میکند برایش بعد هم هست راضی میکنند میروند جای دیگر راضی میکنند همانجا هست بنا بر این این پیشنهاد اصلاً ایجاد اشکالات بیشتری میکند و منظور نماینده محترم هم چون حاصل است این است که تمنی میشود مسترد بدارند.

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای دهستانی را قبایل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلیلی برخاستند)

قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگری دارند

پیشنهاد دیگر آقای دهستانی

بنده پیشنهاد میکنم در سطر ششم بعد از که طوایف مزبوره نوشته شود و باز زارعین محلی املاک حاضر بخزیداری قطعاتی از املاک مزبوره بشوند الی آخر.

دهستانی - اینجا است که چادر نشین آمده میخواهد ده نشین را بیرون کند. اینجا مینویسد نسبت بطوایف اگر دو جفت گاو و زمین خواستند بآنها فروخته شود بنده پیشنهاد کردم طوایف با ساکنین محلی هم اگر حاضر شوند (بعضی از نمایندگان - اشتباه است) دولت که نباید تمییز قائل شود تمام آقایان تصدیق میکنند که فروش خالصجات بخورده مالکین بسیار خوب چیزی است بنده هم عرض میکنم

چه فرق میکند بزارعین و خورده مالکین محلی هزدو بفروشدند.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - اینجا بایستی توجه کرد که اصلاً دولت برای چه این لایحه را آورده نظر دولت از فروش این خالصجات این بوده که اولاً این خالصجات آباد شود در درجه اول و بعد هم ایلات و طوایفی که تا بحال زیر چادرها زندگانی میکردند بیایند و آنها هم رعیتی بکنند ولی اگر ما بخواهیم با این قیمت که در واقع میشود گفت هفت یعنی دو جفت گاو را بخرد و خود آن ملک را رهنه میگذارد و استهلاکاً این پول را میدهد و استهلاکش هم معلوم نیست که تا چند سال هم این پول را میدهد و اینهم البته خیلی خوب بوده و این رعیت را میبایستی دولت بکند برای اینکه اینها بتوانند بخزند و دارای ملک و آبادی بشوند و از صحرا اگر دی آسوده و خلاص شوند و بالاخره آن منظور اصلی که امنیت عمومی ملک است بعمل آمده باشد ولی اگر بخواهند همه را به رعایا بفروشند و همان رعیت های بومی بخزند و پولش را هم استهلاکاً بدهند یعنی در هر سال پنجاه تومانش را بدهند بالاخره تمام میشود ولی آن منظور بعمل نیامده و بالاخره مقصودی را که دولت از تحت قابو کردن طوایف در نظر دارد بعمل نمی آید و باین جهت این پیشنهاد آقای دهستانی هیچ موردی ندارد.

دهستانی - بنده مسترد میدارم.

رئیس - پیشاد دیگر آقای دهستانی.

بنده پیشنهاد میکنم در آخر ماده اضافه شود: زارعین محلی املاک خالصه در خریداری املاک مقدم خواهند بود

رئیس - بفرمائید.

دهستانی - بنا بر مابیش آقای اعتبار بنده متقاعد شدم

و پیشنهاد خودم را مسترد میدارم.

رئیس - پیشنهاد آقای طهرانی رسیده است.

طهرانی - مضمونش همین است ولی بنده پس نمیگیرم اجازه بفرمائید عرض دارم.

رئیس - میخوانند.

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود:

رعایه وزارعیفی که دردهات و قراء مزبور فعلاً مشغول زراعت و رعیتی میباشد درموقع فروش املاک در خرید ملک با شرایطی که دولت میکند مقدم میباشد

رئیس - بفرمائید.

طهرانی - عرض کنم البته شبهه ندارد که در تقدیم این لایحه دولت یک نظرش این است که طوایف و عشایر را تحت قابو کند همه هم موافقت و کسی هم نظری ندارد ولی در عین حال ما نباید قانون را طوری تصویب کنیم که این سبب شود که یک دسته بر فرض مشمول بشوند و یک دسته دیگر همان رویه سابقه رایش بگیرند مثلاً یکدسته فعلاً در یک املاک مشغول زراعت هستند و عمل رعیتی را انجام میدهند و زحمت میکنند موقتاً که قانوناً بدون اینکه تذکری داده شود و بدون اینکه منظور معنی شود تصویب کردیم معنی این است که آن دهات و قراء خالصه که فعلاً میخواهند طوایف را در آنجا سکونت بدهند هر کس در آنجا مشغول زراعت و عملی است چون ملک مال دولت است حق دارد آن رعیت را خارج کند نهایت اینکه میگوید بیا زراعت را بده پولش را بگیر این ضرر دارد برای این که شما هنوز داخل در عمل نشده اید و نمیدانید که این رعایانی که میخواهند بجای زارعین بیایند زراعت کنند واقماً کسانی هستند که میآیند و عمل زارع را انجام میدهند یا نه این را امتحان نکرده اید تازه می خواهید یک اشخاصی و یک طوایفی بیاورید در یک قراء و املاک بشانید و یک املاک را با یک شرایطی بآنها بدهید که آنها زراعت بکنند ولی دست یکمده را که فعلاً زارع هستند و مشغول زحمت هستند کوتاه کردن غلط است. بنده تصور میکنم این پیشنهادی که بنده کردم این است که زارعینی که در آنجا ساکن هستند و مشغول زراعت می باشند چون دو قسم سکنه دارد این قراء و قصبات بعضی خوش نشین هستند و بعضی زراعت میکنند بنده خوش نشین هارا عرض نمیکنم خوش نشینها عبارت از بیکارهایی هستند که در آنجا ها سکونت دارند و شاید

گدائی و بعضی کارها میکنند آنها خیلی آن کسیکه زارع است و بعمل زراعت مشغول است او بخیرید ملك مقدم است يك جفت گاو فرض بفرمائید و پنج جریب زمین آنها هم حکم طایفه را دارد حکم همان را دارد که شما میخواهید او را تخت قاپو کنید برای اینکه شما وقتی این زراعت را ازش گرفتید و او را خارج کردید این هم حکم همان آدم صحرا گرد را پیدا میکند از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم

رئیس - آقای ملك مدنی.

ملك مدنی - عرض کنم که این پیشنهادی که آقای طهرانی فرمودند از نظر بدوی البته درست است ولی اگر دقت بفرمائید دهات خالصه مخصوصاً دهات خالصه که در مجاورت ایلات و عشایر هست اینها بقدر کافی رعیت ندارد و همانطوریکه آقای معاون وزارت مالیه هم توضیح دادند مقصود از آوردن این لایحه این نیست که املاك را به زارعین و مالکین محلی بفروشد مقصود دولت از نقطه نظر سیاست عمده می مملکت است که میخواهد تخت قاپو کند عشایر مملکت را زیرا اگر اینها تخت قاپو شدند و دارای يك آب و زرعینی شدند علاقه پیدا میکنند و بالاخره اگر يك افکاری دارند آن فکرها از دماغشان خارج میشود. و بنده تصور نمیکنم که به زارع هم تطبیقی شود برای اینکه هر دهی که شما تصور میفرمائید ده خالصه اگر يك دهی نشست بیست و چهار جفت گاو است اگر بیست و چهار جفت دیگر هم در آنجا اضافه کنند تا چهل و هشت جفت میتوانند زراعت کند برای اینکه اصولاً تمام دهات ایران بقدر کافی زارع ندارد این يك موضوعی است مسلم دهات خالصه دولت که مجاور عشایر است غالباً خود آنها در موقع پائیزی می آیند زراعت میکنند و میروند در بیلاق و در بهار می آیند زراعتشان را جمع میکنند این طرز عملی است که آنها معمول میداشته اند این هیچ جای تکرانی نیست که ما این لایحه را باین ترتیب بگذرانیم نظر ما این نیست که لایحه بگذرانیم که به زارعین و ساکنین آنجا يك املاکی فروخته شود اصولاً همانطور که آقایان تذکر دادند بنده

هم از اشخاصی هستم که دارای همین فکر هستم که دولت باید يك لایحه بیاورد که این املاك را بفروشد و ساکنین هم حق تقدم بدهد نسبت بسایرین ولی مربوط باین لایحه نیست این لایحه يك جنبه خاصی دارد که باید فقط بعشایر و طوایفی که تخت قاپو میخواهند بشوند باید واگذار شود.

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای طهرانی را قابل توجه میدانند قیام فرمائید (عده قلیلی قیام نمودند) قابل توجه نشد پیشنهاد دیگری که آخرین پیشنهاد است

پیشنهاد آقای وثوق

بنده پیشنهاد میکنم دهاتی که رعیت زراعت کننده دارد حق اخراج آن را از محل نداشته باشند.

رئیس - آقای وثوق.

وثوق - قضیه بکفداری بخرنج شده است و پیشنهاد آقای دهستانی و طهرانی خیلی خوب پیشنهادی است و رفیق محترم بنده آقای ملك مدنی جوابی که دادند بنده قانع نشدم مکن است جوابشان قطعی باشد ولی بنده قانع نشدم هیچکس در اصل لایحه مخالفتی ندارد ولی طرز عمل اینرا میخواهیم به بینیم چه میشود محلی که رعیت دارد دالك هم دولت یا هرکسی بنده هیچ فرق نمیدهم بین مالك و دولت فرض کنید مال شخصی است بنده يك ملك شش دانگی دارم میفروشم بيك کسی آنشخص میشود قائم مقام من یعنی شخصی که میخواهد حقوق اربابی بگیرد از رعیت قائم مقام شده است میروند حقوق اربابی میگیرند از رعیت بالاخره این رعیت در محل يك جریب یا دو جریب هر کدام دارند مثلاً محلهای سمت ما هر کدام نسق معین دارد صد نسق پنجاه نسق بعضی جاها چهل و هفت است بانودوشش است یا صد و بیست است یا همینطور صد و بیست فرد یعنی صد و بیست کاه هر کدام اینها يك طور است و اینها بونجه لقی دارند باغ دارند خانه دارند صحرا هم دارند یک قسمت زراعتشان هم که باصطلاح شتوی باشد در صحرا است قسمت عمده زراعتشان هم که صیفی

باشد در دهکده ها است خوب این رعیت ها شما که حق دولت را میفروشید می توانند این رعیت ها را خارج کنند از محل و بگویند تو باید خارج بشوی از محل و يك رعیت دیگری قائم مقام تو کنیم این را که تکذیب کردند یعنی مقصود ما این نیست که اگر يك محلی يك رعیت دارد ما رعیتش را خارج کنیم. اینکه آقای ملك مفرمائید که هر محلی باندازه نسق رعیت ندارد صحیح ولی اگر يك محلی باندازه نسق رعیت داشت چه باید کرد؟ باید تمام رعیتش را خارج کرد و بجای آنها از ایلات آورد و نشاند برای تخت قاپو؟ فرض کنید نسقش چهل و هشت فرد است بیست و هشت فردش دائر است و بیست و هشت فردش دایر نیست در آن بست و هشت فردش می آیند در بست و هشت فرد دیگرش نمی آیند؟ این اشکالی است که آقای طهرانی و آقای دهستانی پیشنهاد کردند میخواهیم به بینیم شما میخواهید حق رعیتی را امروز در محل خالصه از رعیت سلب کنید این يك حرفی است تصریح بفرمائید بنده هم مواظم برای صلاح دولت و برای اینکه افراد ایل را میخواهند تخت قاپو کنند این را بنده عرضی ندارم هر رعیتی حق زراعتی دارد ازش بخرند و از آنجا خارجش کنند این يك حرفی است ولی باید صریحاً در این لایحه قید شود و اگر مقصودتان این نیست که رعیت را خارجش کنید پس پیشنهاد آقای طهرانی و آقای دهستانی و ایراد و صحبت هائی که کردند وارد است و این لایحه بنظر بنده آن منظور دولت را بعمل نمی آورد.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - در لایحه دولت و خبر کمیسیون چیزی نیست که رعیت را از ملك بیرون کنند یا نکنند همچو چیزها نیست اصلاً این پیشنهادات ایجاد میکند این نوهامات را این ملك می شود مثل سایر املاك هر طور که سایر املاك و سایر مالکین نسبت بمستأجرین و نسبت بزارعین می توانند عمل بکنند اینها هم همینطور می شود چیز تازه نیست همانطور که سایر مالکین نسبت بزارعین رفتار میکنند حالاهم در این املاك خالصه همانطور عمل

میکند (بکفر از نمایندگان رعیت تکلیفش چیست؟) رعیت همانطور که در سابق زندگی میکرد اگر حقی داشته بهش میدهند اگر تراضی میکنند با مالك آنجا هست اگر نمی کنند می رود جای دیگر همانطور که در سایر املاك رفتار میکنند اینها هم همان کار را میکنند در سایر املاك چکار میکند رعیت با مالك همانطور که رعیت در سایر املاك رفتار میکند با ارباب اگر خانه دارد علاقه دارد مال خودش است و البته پیشنهاد شما هیچ موجهی ندارد این است که چون نظریه آقای وثوق تأمین است خوبست پیشنهادشان را مسترد بفرمائید زیرا اصلاً موقعی ندارد مگر کسی مجبور میکند رعیت را که بیرون برود.

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای وثوق را قابل توجه می دانند قیام فرمائید (عده قیام نمودند) قابل توجه نشد.

باز آقای دهستانی پیشنهادی کرده اند.

پیشنهاد آقای دهستانی:

پیشنهاد میکنم در آخر ماده اضافه شود که در موقع فروش املاك باشخاص و افراد غیر از طوایف زارعین و اهالی محل با تساوی قیمت حق تقدم خواهند داشت

رئیس - بفرمائید

دهستانی - عرض کنم آقای اعتبار يك فرمایشاتی فرمودند و بنده متقاعد شدم که اگر البته هر کدام از افراد و طوایف يك جفت گاو به آنها بفروشد و بدهند صلاح است ولی در این لایحه می بینم که نوشته می شود وزارت مالیه بسایرین بفروشد و افراد دو جفت گاو بیشتر بفروشد بنده پیشنهاد کردم در درجه اول بطوایف هر چه قدر میخواهد بفروشد ولی در درجه دوم که بسایرین میخواهد بفروشد اهالی و زارعین محلی حق تقدم داشته باشند با تعهد همان شرایطی که وزارت مالیه در اینجا نوشته است

معاون وزارت مالیه - اولاً غالب این طوایف خودشان يك دارائی و استطاعتی ندارند که بتوانند این املاك را بخرند و آباد کنند زارعین هم همینطور پس ناچار ایستی يك اشخاصی خریداری بکنند باین شرایطی

که معین شده که با آن شرایط ملاحظه حقوق رعیت و اینها خواهد شد و آن مخارجی که لازم است بکند که افراد بتوانند اگر در میان زارعین اشخاصی باشد مثل سایرین هیچ لزومی ندارد که اسم ببریم ما نگفتیم یک اشخاصی غیرزارع میخواهیم فروشیم زارع باشد ملاک باشد هر کس میخواهد باشد وقتی که آن شرایط را تمهید کرد و حاضر شد آن نهمیات را بکند آن شرایط را انجام کند البته بهش خواهد فروخت و حق تقدم دیگر لزومی نخواهد داشت (صحیح است)

یک نفر از نمایندگان -- پس گرفتند

دهستانی - عرض کنم همانطوری که فرمودند قبول کردند و مانعی ندارد پیشنهاد بنده

رئیس - آقایان بیکه پیشنهاد آقای دهستانی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (چند نفری قیام نمودند) قابل توجه نشد. رأی می گیریم بماده واحده با ورقه موافقین ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده هفتاد ورقه سفید میدادند)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۴

با کثرت هفتاد رأی ماده واحده تصویب شد *

۸ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای معاون وزارت مالیه

رئیس - آقای معاون وزارت مالیه

معاون وزارت مالیه - دو لایحه است یکی برای معافیت از حقوق گمرک و عوارض راه فیلم های سینماتوگراف که جنبه تربیتی و تعلیمی دارد تقاضا شده است که از حقوق گمرکی معاف شود و یک لایحه دیگری هم هست برای اعتبار هشتاد هزار لیره که مزید شود بر اعتبار سابقی که برای ضرابخانه و طبع اسکناس و خرید ماشین آلات ضرابخانه شده بود چون لیره ترقی کرده و ماشین آلات لازم بود وارد شود هشتاد هزار تومان این جا تقاضا شده است تقدیم می شود.

۹ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - اگر موافقت میفرمائید جلسه را ختم کنیم

جلسه آینده یکشنبه نوزدهم تیر ماه سه ساعت قبل از ظهر و دستور لوائح موجوده:

(**مجلس چهل دقیقه بعد از ظهر ختم شد**)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران به قرار داد تعاون مالی

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد تعاون مالی مشتمل بر شش ماده را که در تاریخ دوم اکتبر ۱۹۳۰ میلادی مطابق یازدهم مهر ماه ۱۳۰۹ شمسی در ژنو بامضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد نسخه صحه شده آنرا به دارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران به قرار داد بین المللی امداد اساسنامه اتحاد بین المللی امداد

ماده واحده - مجلس شورای ملی الحاق قطعی ایران را به قرار داد بین المللی امداد مشتمل بر بیست و یک ماده و همچنین به اساسنامه اتحاد بین المللی امداد مشتمل بر نوزده ماده در تاریخ دوازدهم ژویه ۱۹۲۷ میلادی مطابق با بیستم سرطان ۱۳۰۶ شمسی در ژنو به امضاء رسیده تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد مصدق آنها را به دارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بمقررات بین المللی راجع بتجدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد تجدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره را مشتمل بر شش و چهار ماده بضمیمه پروتکل امضا و سند اختتامیه که در تاریخ ۱۳ ژویه ۱۹۳۱ مطابق با ۲۱ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی در ژنو بامضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد صحه شده آنرا بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه فروش املاک خالصه واقعه در اطراف پل زهاب برای ده نشین کردن طوایف آن حدود

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است املاک خالصه واقعه در اطراف پل زهاب را کلاً یا باقطعات جزء با رعایت قوانین مربوطه و با شرط اینکه خریداران مکلف باشند در ظرف مدتی که در موقع معامله با دولت معین خواهد

اسامی رأی دهندگان - آقایان: فهیمی - وهاب زاده - فتوحی - طباطبائی و کبلی - انور - علوی سبزواری - طباطبائی دیا ساکینیان - ملک مدنی - اقبال - منتصم سنگ - محمدعلی میرزا دولتشاهی - لاریجانی - طبیبخان اعظم زاکنه - احتشامزاده - اعتبار - مسعودنایبی دبستانی کرمانی - شرفی - دریائی - بیات ماکو - امیر ابراهیمی - تربیت - امیر عامری - جمشیدی - مزدهی - ملک زاده آملی - هزار جریبی دکتر انبمان - صفاری - حسنعلی میرزا دولتشاهی - محیط - فرش - چایچی - دهستانی - میرزا محمد حسین نواب - انشار - امیر اعلم - امیر تیمور - کاررونی - لبقوانی - بوشهری - جدیری - محمد تقیخان اسعد - اسکندری - فتحعلیخان بختیار - معتمدی - مجدضیانی - رهبری - میرزا اسد الله قزوینی - دکتر شیخ - مسعودی خراسانی - دکتر ملک زاده - داور - مقدم - طهرانچی - اسدی - ابوالحسنخان بیرنیا - میرزا صادق خان اکبر - فروزی - مجرب فرهمند - مؤید احمدی - مفتی - ناصری - میرزا محمد خان وکیل - افغنی - طالش خان - دکتر سنگ - حبیبی - نفا الاسلامی.

شد کلیه ساختمانها و آبادی هائی را که بجهت ده نشین کردن طوایف آن حدود آماده نمایند و وسایق برعین زادرسپرس ایشان بگذارند بفروش برسانند.

هرگاه از میان طوایف مزبور افرادى حاضر بخردارى قطعاتى از املاك مزبوره بشوند كه بقدر كفاف معاش خود و خانواده آنها باشد و از میزان بندر افشان دو جفت گاو تجاوز ننماید وزارت مالیه مجاز است بر حسب تقویم و بدون رعایت اصول مزایده قطعه مطلوبه را بباو طلب بفروشد و قیمت آنرا نقداً یا بوثیقه خود ملك استهلاكاً دریافت نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهار دهم نیر ماه يكهزار و سیصد و یازدهم بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است
رئیس مجلس شورای ملی - خاندانگر